

Učni načrt

Predmet

FLAVTA

1. Opredelitev predmeta
2. Splošni cilji predmeta
3. Operativni cilji predmeta - dejavnosti
4. Operativni cilji predmeta - vsebine
5. Standardi znanja
6. Didaktična priporočila
7. Izvedbeni standardi in normativi

1. OPREDELITEV PREDMETA

Flavta je pihalni inštrument. Razvila se je iz preprostih piščali. Arheološke izkopanine pričajo, da so jih uporabljali že v prazgodovini.

Skozi tisočletja se je spreminjala. Dobivala je nove oblike in imena. Tako se je iz preproste pastirske piščali razvila v sodoben inštrument, narejen iz plemenitih kovin – srebra, zlata ali platine.

Svoje ime je dobila iz staroprovansalske besede "flaut". V 14. stol. je v zapisih prvič omenjena prečna flavta "flavto traverso". Za 18. stol. lahko rečemo, da je zlata doba flavte. V baroku se je uveljavila kot solistični in orkestrski inštrument.. Veliki glasbeni ustvarjalci te dobe (J. S. Bach, Händel, Telemann) so dali flavti zelo pomembno literaturo. V 19. stol. so se zgodile bistvene spremembe v konstrukciji flavte s sistemom zaklopk, ki ga je leta 1832 uvedel Theobald Boehm (1794-1881). Temu velikemu flavtistu in genialnemu izdelovalcu flavt gre zasluga za današnjo obliko flavte z zaklopkami.

Flavta je zaradi specifičnega tona in izjemnih tehniških zmogljivosti priljubljen solistični in orkestrski inštrument. Družino flavt sestavljajo: piccolo, flavta, alt flavta, bas flavta, kontrabas flavta, subkontrabas flavta in flavta džamoro.

2. SPLOŠNI CILJI PREDMETA

UČENCI:

- dobijo interes za spoznavanje flavte in igranje nanjo,
- razvijajo analitično obvladovanje notnega teksta v kompozicijskem, oblikovnem in stilnem smislu,
- spremljajo zgodovinski razvoj flavte in glasbe,
- razvijajo izvajalske spretnosti, koordinacijo rok, jezika in dihanja,
- se učijo dihanja z glasbo in doživljanja ritma,
- se navajajo na samokontrolo in kontrolo tona,
- razvijajo sposobnosti in koncentracijo pri javnem nastopanju,
- razvijajo kritično presojo obravnavane literature glede ravni umetniške kvalitete,
- osvetlujejo pomen instrumenta in literature v toku zgodovine,
- gradijo svojo osebnost ob odkrivanju glasbenih vrednot,
- se seznanjajo z različnimi možnostmi skupinskega muziciranja,
- si oblikujejo odnos do glasbe in s tem do splošne glasbene kulture.

3. OPERATIVNI CILJI PREDMETA - DEJAVNOSTI

	NIŽJA STOPNJA (1., 2., 3. in 4. razred)	VIŠJA STOPNJA (5. in 6. razred)
Učenci:		
igrajo na flavto;	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo flavto, pravilno držo telesa in flavte, • uvajajo se v igro lestvic in akordov, • razvijajo občutek za točen ritem, • igrajo lažje skladbe in posamezne stavke cikličnih del, • negujejo glasbeni spomin, • učijo se igranja z lista; 	<ul style="list-style-type: none"> • se tehnično izpopolnjujejo in igrajo zahtevnejše skladbe, • igrajo z lista;
solfedžirajo;	<ul style="list-style-type: none"> • upoštevajo trajanje tonov, • spoznavajo in izvajajo osnovne ritmične vzorce, • merijo dobe, • solfedžirajo lažje skladbe, ki jih igrajo, in ritmično izrekajo besedila; 	<ul style="list-style-type: none"> • izrekajo zahtevnejše ritmične vsebine, • pojejo posamezne ritmične in melodične sestavine učnega gradiva, • analizirajo fraze, • igrajo po posluhu;
oblikujejo zvok;	<ul style="list-style-type: none"> • oblikujejo posamezne tone in tonske povezave, • spoznavajo osnove agogike in dinamike, • izvajajo lastne skladbice, • igrajo na internih in javnih nastopih; 	<ul style="list-style-type: none"> • oblikujejo glasbeni izraz z uporabo ustrezne dinamike, zvočne barve, agogike in artikulacije, • izvajajo glasbo različnih izrazov in stilnih obdobj, • igrajo na internih in javnih nastopih;
skupinsko muzicirajo;	<ul style="list-style-type: none"> • igrajo preproste skladbe ob učiteljevi spremljavi, • igrajo preproste duete, • igrajo ob spremljavi drugega inštrumenta; 	<ul style="list-style-type: none"> • komorno muzicirajo z drugimi instrumentalisti in pevci, • igrajo zahtevnejše skladbe v različnih zasedbah, • igrajo ob spremljavi klavirja ali drugih inštrumentov, • igrajo v različnih komornih skupinah in orkestrih;
ustvarjajo glasbo in uporabljajo učno tehnologijo;	<ul style="list-style-type: none"> • dopolnjujejo glasbena vprašanja in odgovore, • ustvarjajo zvočne slike in uglasbijo svoja občutja, • seznanijo se z audio- in videoopremo, • seznanijo se z improvizacijo; 	<ul style="list-style-type: none"> • ustvarjajo zahtevnejše lastne skladbe, • razvijajo glasbene ideje, • improvizirajo z različnimi izraznimi sredstvi, • uporabljajo sodobne učne pripomočke;
spoznavajo, ocenjujejo in vrednotijo glasbo.	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo lastnosti tona, • poslušajo posnetke svojega igranja, • razumejo preprost notni zapis, • spoznavajo glasbeno literaturo, • poslušajo različne izvajalce, • spoznavajo osnovne značilnosti stilnih obdobj, • primerjajo in ocenjujejo. 	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo glasbeno literaturo, • poznajo glavne karakteristike posameznih stilnih obdobj, • poslušajo posnetke svojega igranja in igranja drugih izvajalcev, • sistematično spoznavajo in si oblikujejo merila za ocenjevanje vseh zvrsti glasbe.
Dodatni pouk	Intenzivnejše razvijanje tehničnih in muzikalnih prvin do stopnje celovitega uresničevanja ciljev in brezhibnega obvladovanja vsebin, predpisanih za posamezni razred oziroma stopnjo izobraževanja.	

4. OPERATIVNI CILJI PREDMETA - VSEBINE

1. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- Tonski obseg c1 - g3, seznanjanje s flavto,
- drža telesa, rok in prstov, flavte,
- vaje za preponsko dihanje, nastavek, ton, vodenje tona, vibrato, artikulacijo, intonacijo,
- lažji okraski,
- dinamika, agogika, osnovne glasbene oznake za karakter skladb.

LESTVICE IN AKORDI:

- Durove lestvice in akordi v eni oktavi do štirih predznakov (primer iz Buh/Tomšič: Šola za flavto).

ŠOLE – METODE, ETUDE:

- T. Buh/N.Tomšič: Šola za flavto (do št. 80) (DZS) ali T. Wye: A beginner's book for the Flute (I.) (do 20. lekcije) (Novello) ali Wastall: Learn as you play flute (do 16 lekcije) (Boosey&Hawkes),
- C. P. Herfurth/H.M.Stuart: A tune a day I (do št. 20) (Boston music company) ali Lyons: Take up the flute (Chester music) E. Kžhler, op. 53, (I.): Šola za flavto (do št. 40) (Zimmermann Frankfurt) ali G. Gariboldi: Ubungen (do št. 25) (Leduc) E. Prill, op.7 (I.): Šola za flavto (do št. 63) (Zimmermann Frankfurt),

SKLADBE:

- C. Cui: Scherzetto (Leduc),
- M. Defaye: Suite florale (Leduc),
- R. Degenne: Simplement (Leduc),
- M. O. Dupin: Balada, Ligne, Pour Catherine, Petit Jeu (Leduc), P. Villette: 6 pieces faciles (Leduc),
- V. v. Beekum: Ouverture deel 1 (Harmonia Hilversum),
- L. Goodwin: The Fife Book (Just Flutes).

IZBOR SKLADB:

- Brimhall: 50 selected children's classics,
- Dexter: A tune a day (repertoire book) (Chester music),
- Pollock-Sebba: Abracadabra (A&C Black London),
- skladbice iz šole Buh-Tomšič.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Durova lestvica in akordi,
- dve etudi (različnega karakterja),
- dve skladbici (ena na pamet) s spremljavo.

2. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- Tonski obseg c₁ - a₃, vloga jezika (legato, nonlegato, staccato), vaje za dvojni jezik, oblikovanje tona – vibrato,
- nadaljnje razvijanje že usvojenih tehničnih in muzikalnih prvin.

LESTVICE IN AKORDI:

- Durove lestvice do štirih predznakov in akordi (trozvoki) (primer iz Buh-Tomšič – šola za flavto).

ŠOLE – METODE, ETUDE:

- T. Buh/N.Tomšič: Šola za flavto (do konca) (DZS) ali T. Wye: A beginner's book for the Flute (I.) (do konca) (Novello) ali Wastall: Learn as you play flute (do konca) (Boosey&Hawkes),
- G. Gariboldi, op. 30: Easy and progressive studies (I.) (Editon Budapest),
- E. Köhler, op. 53, (I.): Šola za flavto (do št. 63) (Zimmermann Frankfurt) ali Gariboldi: Übungen (do št. 39) (Leduc),
- E. Prill, op.7 (I.): Šola za flavto (do št. 93) (Zimmermann Frankfurt),
- C. Cheret: 18 Petites Etudes Rythmique (Billaudot).

SKLADBE:

- Dautremer: A Petites Pas (Leduc),
- E. Kronke: Kolibris (Zimmermann),
- G. Meunier - J. C. Diot: Berceuse pour Theobald (Lemoine),
- G. Meunier - J. C. Diot: Berceuse pour Vincent (Lemoine),
- L. F. Trelate: Ariette (Leduc),
- G. Grognet: L' Automate (Leduc),
- P. Houdy: Pastourelle (Leduc),
- N. Kai: Andante (Leduc),
- O. Lagger: Danse, Marine, Martial, Romance, Souvenir (Leduc).

IZBOR SKLADB:

- Stuart: Flute fancies (Chappel),
- Lyons: Useful flute solos (I.) (Nova),
- L. Moyse: A treasury of flute music (Schirmer),
- G. Kovacs/V. Bantai: Flute music for beginners (Edition Budapest),
- Mower: Landscapes (Itchy Fingers Publications).

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Durova lestvica in akordi,
- dve etudi (različnega karakterja),
- dve skladbici (ena na pamet) s spremljavo.

3. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- Tonski obseg c₁ - b₃, različni artikulacijski načini, okraski: triler, mordent, dinamika: p, mf, f, agogika: ritardando, accelerando,
- nadaljnje razvijanje že usvojenih tehničnih in muzikalnih prvin.

LESTVICE IN AKORDI:

- Durove in molove (harmonične) lestvice do štirih predznakov in akordi (trozvoki), nerazloženo v obsegu dveh oktav.

ŠOLE – METODE, ETUDE:

- G. Gariboldi: Methode complete (I.) (do št. 60) (Leduc),
- G. Gariboldi, op. 30: Easy and progressive studies (II.) (Edition Budapest) ali R. Heriche: Etude 24 + 4 (Gerard Billadudot),
- G. Gariboldi: Etudes Mignonnes (Leduc),
- G. Gariboldi: Übungen (do konca) (Leduc) ali E. Köhler, op. 53, (I.): Šola za flavto (do konca) (Zimmermann Frankfurt).

SKLADBE:

- J. S. Bach: Stavki iz Suite v h molu (Peters),
- V. Bantai: 3 Menueti, 3 Gavotte (Edition Budapest),
- E. Bozza: Quatre Pieces Faciles (United music),
- V. Lovec: Utrinki (DZS),
- M. Poot: Sicilienne (Leduc),
- F. Rupel: Lažje koncertne skladbe (izbor) (DZS),
- G. Ph. Telemann: Stavki iz Suite v a molu (Peters),
- H. Vachey: Intermezzo (Leduc),
- G. Meunier - J. C. Diot: La Valse a mis le temps (Lemoine),
- lažje baročne sonate (Marcello, Veracini, Telemann).

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Durova in molova (harm.) lestvica in akordi,
- dve etudi (različnega karakterja),
- dve skladbi (ena na pamet) – lahko tudi posamezni stavki iz cikličnih skladb s spremljavo.

4. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- Tonski obseg c₁ - c₄, razvijanje hitrosti igranja, vaje za različne okraske, kromatika, vaje za trojni jezik,
- nadaljnje razvijanje že usvojenih tehničnih in muzikalnih prvin.

LESTVICE IN AKORDI:

- Vse durove in molove (harm.) lestvice, akordi (durov, molov, D₇, Z_{m7}, razloženo v obsegu dveh oktav).

ŠOLE – METODE, ETUDE:

- G. Gariboldi: Methode Complete (I.) (do konca) (Leduc),
- G. Gariboldi: 20 Petites etudes (Leduc),
- E. Köhler, op. 93: Übungen (Zimmermann Frankfurt) ali M. Moyses: 24 malih etud z variacijami (Leduc) ali E. Köhler, op. 54: Šola za flavto (Zimmermann Frankfurt),

SKLADBE:

- V. Bantai: 3 Tamburini (Edition Budapest),
- J. Charpentier: Pour Syrinx (Leduc),
- R. Clerisse: Au Fil de L'Eau (Gerard Billaudot),
- C. Debussy: The Little Negro (Leduc),
- G. Fauré: Berceuse, Siciliana (United Music),
- J. Ibert: Le petite Ane Blanc (Leduc),
- W. Popp: Skladbe (op. 496, op. 471, op. 526) (Zimmermann),
- F. Rupel: Lažje koncertne skladbe (DZS),
- I. Štuhec: Bagatele (DZS),
- A. Vivaldi: Sonata F dur (Schot),
- J. G. Linicke: Koncert (Peters),
- G. Meunier: Vivaldi (Lemoine),
- R. Clerisse: Fantaisie (Leduc),
- lažje baročne sonate (Vivaldi, Telemann, Naudot).

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Durova in molova (harm.) lestvica in akordi,
- dve etudi (različnega karakterja),
- skladba, dva stavka ciklične skladbe (ena od obeh na pamet) s spremljavo,
- igranje "a vista".

NAPREDOVANJE:

Za prehod na višjo stopnjo izobraževanja mora učenec na izpitu za 4. razred flavte pokazati dobro obvladovanje vseh tehničnih in muzikalnih sestavin igre in pridobiti pozitivno mnenje izpitne komisije.

5. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- Vaje za ton, artikulacijo in tehniko,
- nadaljnje razvijanje že usvojenih tehničnih in muzikalnih prvin.

LESTVICE IN AKORDI:

- Vse durove in molove (harm.) lestvice (durov, molov, D7, Zm7), razloženo v obsegu dveh oktav na različne artikulacijske načine,
- kromatična lestvica.

ŠOLE – METODE, ETUDE:

- J. Andersen op. 11: 18 etud (Shirmer),
- J. Demerseman: 50 etudes melodiques I. (Leduc),
- G. Gariboldi: 20 Etudes Chantantes (Leduc),
- G. Gariboldi: Etudes Journaliers (Leduc),
- E. Köhler, op. 33 (I.): Übungen (Zimmermann Frankfurt),
- J. v. Beekum: Fabulous Flutes (Harminia Hilversum).

SKLADBE:

- C. Chaminade: Pastorale Enfantine (Enoch),
- G. Fauré: Piece, (United Music),
- R. Lannoy: Pastourelle in Rigaudon (Leduc),
- G. Pergolesi: Koncert (Leduc),
- H. Busser: Les Cygnes (Leduc),
- H. Busser: Les Ecureuils (Leduc),
- R. G. Montbrun: Valse caprice (Leduc),
- M. Moyse: Sicilienne, Sarabande, Menuet I., II. (Leduc),
- W. A. Mozart: Andante,
- H. Noble: Le Petit Rouet (Leduc),
- F. Rupel: Lažje koncertne skladbe (DZS),
- G. Meunier: Au Crepuscule (Lemoine),
- G. Meunier: Air Classique (Lemoine),
- P. Taffanel: Allegretto grazioso & Allegretto scherzando (Pan Educational),
- P. Taffanel: Allegretto grazioso & Allegro (Hunt Edition),
- baročne sonate (Händel, Quantz, Loeillet, Veracini).

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Durova in molova (harm.) lestvica in akordi,
- dve etudi (različnega karakterja),
- skladba,
- ciklična skladba (dva stavka) ena od obeh na pamet s spremljavo,
- igranje "a vista."

6. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- Vaje za ton, artikulacijo in tehniko,
- nadaljnje razvijanje že usvojenih tehničnih in muzikalnih prvin.

LESTVICE IN AKORDI:

- Vse durove in molove (harm.) lestvice (durov, molov, D7, Zm7), razloženo v obsegu dveh oktav na različne artikulacijske načine,
- kromatična lestvica.

ŠOLE – METODE, ETUDE:

- H. Gagnebin: 24 Pieces Recreatives,
- E. Köhler, op. 66: Romantične etude (Zimmermann Frankfurt),
- G. Gariboldi: Methode complete II. del (Leduc),
- G. Gariboldi: Etudes des style (Leduc).

SKLADBE:

- R. Bariller: Pluies d'Avril (Leduc),
- Ch. W. Gluck: Koncert (Amadeus),
- B. Godard: Allegretto (Chester music),
- J. Ibert: Entr'acte (Leduc),
- G. Robbins: Danse (Leduc),
- G. Tartini: Koncert G dur (Sikorski),
- A. Vivaldi: Koncerti (International Music Company),
- Zach: Koncert D dur (Panton),
- G. Meunier: L'Apache (Lemoine),
- baročne sonate (Händel, Mozart, Telemann, Vinci).

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol - metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- Durova in molova (harm.) lestvica in akordi,d
- dve etudi (različnega karakterja),
- skladba,
- ciklična skladba (ena od obeh na pamet) s spremljavo,
- igranje "a vista."

5. STANDARDI ZNANJA

Nižja stopnja (1., 2., 3. in 4. razred)

Po končani nižji stopnji šolanja so učenci sposobni samostojno nastopati in ob spremljavi izvajati skladbe (glej navedbo v predlaganih vsebinah) tako po notnem zapisu kot tudi na pamet. Pridobili so si osnovno tehnično znanje ter ritmično in tonsko urejenost, tako da so sposobni igrati solistično in v manjših komornih zasedbah.

Višja stopnja (5. in 6. razred)

Po končani višji stopnji šolanja so učenci usposobljeni samostojno pripravljati lastne programe in s spremljavo ali v komorni zasedbi izvajati zahtevnejšo literaturo. So ritmično urejeni in obvladujejo intonančno prilagajanje klavirju ali skupini. Obvladujejo vse dinamične in agogične kakor tudi artikulacijske zahteve v obsegu c1-c4. Lahko se vključujejo v ljubiteljske komorne skupine ali orkestre.

6. DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Osnovna naloga, ki jo morajo učitelji izpolniti prek učnega načrta, je pri učencih razviti ljubezen do glasbe in vzbuditi v njih željo po muziciranju. Zaradi individualnega načina poučevanja naj učni načrt s sistematično razvrščenim gradivom za učitelja ne bo toga obveznost, temveč orientacija in pomoč pri vzgoji bodočega glasbenika. Priporočljivo je, da učenec usvojeno znanje čim večkrat pokaže na internih in javnih nastopih.

7. IZVEDBENI STANDARDI IN NORMATIVI

Materialni pogoji

Primerno velika, akustična in zvočno izolirana učilnica, standardna oprema za individualni pouk, avdiosredstva, notno stojalo, ogledalo, metronom, klavir ali pianino, slikovno gradivo, strokovna literatura.

Pogoji za vpis

Primerna starost in glasbene ter fizične dispozicije za igranje flavte, ki jih kandidat dokaže na sprejemnem preizkusu.

Preverjanje in ocenjevanje

Znanje preverjamo in ocenjujemo pri pouku, na internih in javnih nastopih, ter ob zaključku šolskega leta pri izpitih. Ocene oblikujemo v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v glasbenih šolah.